

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Slemenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 96.

V Ljubljani, v petek 27. aprila 1894.

Letnik XXII.

Dolenjsko — v nevarnosti!

I. Žid že nastopa!

Roka se mi trese žalosti, ko pišem te vrstice, da opozorim slovensko občinsvo na veliko nevarnost, ki mu žuga, da ga ugonobi.

Tesno mora biti pri srcu pravemu domoljubu, ki gleda, da ubogi naš narod se ne more nikoli znebiti svojih sovražnikov, a še bolj bridko dé, ko vidi, da celo oni, ki so pozvani na branik za občni blagor, — spe in sovražnike celo ljubeznivo sprejemajo med-se. Slovenski rod je imel že mnoge in različne sovražnike: Turke, Nemce, Lahe, Francoze in — lastne narodne janičarje. Vse je premagala slovenska krepka dlan. Jeli smo dihati prosteje, jeli smo upati v boljšo bodočnost. A glej! Ko rajamo v zmagovalstvu, bliža se nam drug sovražnik; a kaj pravimo: „bliža se“, saj je že med nami! Veselja pijani niti slutili nismo, kako se je vtihotapil med nas ta nov klevetnik, ki je hujši in nevarnejši, kakor vsi dosedanjí vkupe. Židje postavljajo svoje tabore med nami in kupujejo našo zemljo.

In kaj pomenja to. Evo nekoliko vzgledov: V Galiciji so židje pokazali, kaj znajo s krščanskimi posestvi in posestniki. Z večine so prav za prav židje gospodarji na galiških tléh, ubogi kmetje so tlačanje svojih židovskih upnikov in formalno ime posestnikovo jim kaj malo pomaga. V enajstih letih je bilo tam 21.889 eksekucij v znesku 23 milijonov goldinarjev. Prof. Pilat je preračunal, da je mej tistimi, ki so prisilili eksekucije 74 odstotkov židov.

Do l. 1867 še niso smeli kupovati zemljišč. Do tedaj je bilo samo 38 židovskih posestnikov v deželi. L. 1870 jih je bilo že 68 veleposestnikov, leta 1876 pa že 3700. A malih kmečkih posestev so si pridobili židje od l. 1874—1892 — nič manj, nego 43.000. Blizu 70 odstotkov vse zemlje je sedaj v njih rokah. — In kaj to pomenja? To pomenja, da

so tisti ljudje, ki so preje na svojem sebi delali, postali na lastni zemlji židovi tlačani, ki jih izrablja, koder le more.

Na Ogerskem je skoraj ravno tista pesem. Do l. 1862 še niso smeli kupiti ondu nobenega zemljišča, sedaj so že mogočni gospodarji blizu 40 odstotkov vseh posestev. In če temu pridenemo še tisto, kar imajo izposojenega na zemljiščih, potem lahko trdimo, da ni Ogerska kar nič za Galicijo gledé židovstva. Nedavno je blizu Pečuha kupil žid Dajč — 200.000 oralov zemlje in žid Popper ima skoraj polovico nitranskega komitata. In drugod v Avstriji? Rotšild ima na Češkem, Moravskem, v Šleziji, v Gorenji Avstriji ogromna posestva in če se mu zljubi, lahko pokupi celo Kranjsko in še več. Povsod silijo židje v posestva. Jim pač najbolje kaže.

„Alliance Israelite“ je izdala pred nekaj leti ta-le svet: „Zemljišče ostane vedno železno in neukončljivo premoženje vsake dežele. Samo po sebi daje moč, veljavo in vpliv. Zato zemljišča morajo priti Izraelu v roke. — Čim bolj bomo skrbeli, da se čim najbolj razdele posestva, tem lažje in ceneje jih dobimo.“

Dočim se je židovstvo razširjalo po vseh pokrajinah in izsesavalo in tlačilo narode, kakor jih večinoma še sedaj, ohranila se je naša slovenska domovina, zlasti kranjska dežela, prosta te móre. V globoko vernem, umnem in delavnem narodu ni bilo prostora za tak nestvor, kakor je židovstvo.

Toda, kar je bilo doslej nemogoče med nami, postalo je, kakor se kaže, mogoče sedaj, ko se ponášamo s svojo močjo duševno in telesno, ko rajamo o napredku, prosveti in svobodi, ki se nam boja iz daleka smehlja nasproti. Kar je bilo popolno nemogoče v dobi, ko je še krepko živela v slovenskih srcih verska ideja, postalo je lahko, ko se je jelo slovensko srce izneverjati svetim sporo-

čilom svojih slavnih pradedov. Židovstvo steza svoje grabežljive roke čez našo zemljo, židovstvo nas preplavlja! Boj seveda s poštenimi sredstvi se pa samo v časnikih oznanja.

Kaj se godi na Gorenjskem, povedal je „Slovenec“ dovolj. Biser zemlje, divni Bled je v oblasti žida Muhra. Pesem; „Krajna mati v svojem zlati, draga naj živi!“ glasiti se mora poslej: „Krajna mati v židovskem zlati, tožna naj solzi!“ Kako je stegnil židovski baron Born svoje mreže čez gorenjske planine, kako izpodriva kakor jež kmete z njih posesti, zvedeli smo tudi po „Slovenec“. Kako živi „Izrael“ v Ljubljani, nam ni znano. Komaj se je usedel žid na slovenska tla, že javkajo rojaki in to bo še vedno hujše.

Toda tudi lepa dolenjska stran že bridko čuti židovsko peto. Poluteranjeni žid Gorjany-Schlesinger je kupil skoro vse lepe in obsežne gozde na Gorjancih. Nedavno še last mnogih marljivih slovenskih oratarjev, je sedaj vsa ta dragocena jelovina posest tujega kapitalista. S kakim veseljem in navdušenjem se je pozdravil ta „človekoljub“ pred par leti med nami. Njegova tvornica se je pred dobrim letom dnij celo svečano blagoslovila, in njen posestnik se je proslavljal kot „oče delavcev“... A hitro je minola vsa ta „glorija“. Komaj so se jela v tovarni kolesa gladko sukati, že se čujejo vzdihji od vseh strani. Drva so se okoli Gorjancev tako podražila, da reveži skoro ne morejo več zakuriti peči. Lepi gozdi sicer zelené, a so — tuji! Govori se tudi, da imajo delavci preslabo plačo, za življenje premalo, za smrt preveč, da se ob nedeljah in praznikih mnogo dela, da so kazni zaradi paše naravnost nečuvane. Ako kravo brencelj piči, da zbežlja čez mejo na Gorjany-jev svet, trda kazen ne odide kmetu. Ako krava, ki ne zna brati, kaj je na deski zapisano, stegne svoj vrat nekoliko dalje, kakor bi smela, glasi se zopet: Kmet plačaj! Pa pravijo nekateri: Gospod sam ni tako oster. Grajski „valpti“ in drugi taki lovci delajo na svojo roko, ker jim nese. To še nič ne opravičuje. Ako so res le sluge

LISTEK.

Dve sestri.

(Povest. — Slovaški spisal Sv. Hurban Vajansky.)

IV. Maškarada in drama.

Nevoljno bije Ferdinand Važeký s težkim škornjem ob tlak svojega dvora! Dvanajstič vrača se že z brega reke, ne da bi bil videl temno obleko „gozdne vile“. Ana Varinska je šla v mesto k svoji teti, Elizabeti Vidinski.

V tišem zatišju pri stari gospej je lažje prenašala nezgodo v svojem doslej navadnem življenju. Ondi ni hrepenela po poljubnih sprehodih. Dvajsetič torej pripenja baron svoj čoln k pobrežnim vrbam. Čoln je bil podolgovat, na dva vesla, na strani imel je napis od blesteče medenine: „Gozdna Vila“. Na zemljo so padali hrastovi listi, vlažni vetrovi vili so doli po reki, ko naposled stopi na breg in zopet čaka zamán; ohladil je jezo svojo nad kolibico. Silno jo potrese, da se na mah podere.

Storil je to v jezi. Divji plamen razsaja z dvojno silo v njegovih prsih. Urno skoči v čoln in stoji

odrine od brega. Rečni tók se je ondi nižje pohitil. Iz narastle reke štrlele so skale. Toda lik strela je je drčal po plitvem, a strmo deróčem tóku.

Veseli tovaršiji baronovi v mestu postajalo je dolgčas. Predolgo jim je trajala puščavniška samota Važekkega. Sklenejo tedaj, da ga bodo presenečili v njegovem lastnem gnezdu! Naj, če treba, veli pripeljati topove do strelnic in razdeli iz očetovega muzeja helebarde in sulice med svoje posle, saj se bo vse završilo z veselo gostijo, in prečudni baron bo kar plaval v radovanju.

V mestu vršile so se vsakovrstne priprave. Roj takozvanih „četrtmagnatov“, na čelu mu debeluhasti cinični Bárány, mestni računovodja, prevzel je vso stvar. Na dvanajstih vozovih, tako so sklenili, pripeljali se bodo pred grad trdovratnega Ferda.

Važeký je zvedel o njih načrtu.

„Šmentano vas bom pozdravil!“ pravi srdito.

Za nekaj dnij v mrzlem dežju ustavi se dvanajst voz pred vrati jedlinskega gradu.

„Odprite, ničemurneži“, kriči Bárányi hrapavim, izpitim glasom. V strelnicah gomazi nekaj črnega. V vsaki se prikaže škorenj.

„Dobro!“ reži se Bárányi, — „baron je dobre volje. — Čudim se, da ga ne vidim še na zgradbi!“

Vrh zidovja prikaže se obličje starega umirovljenega kočijaža.

„Gospodarja ni doma“, kriči, — „povelje imam, nikogar notri spuščati.“

„Lažeš, žganjarski sod!“ zadere se nánj Bárányi, — „odpri!“

„Se enkrat pravim, gospoda ni doma; nazaj, ljudje božji!“

Gostje zlezejo z vóz in velika tolpa obkoli vrata.

„Pú, pú, pú!“ kriče z zidovja topničarji.

Gospoda so se zabavali, dopadel jim je originalni vzprejem. Sanjarili so o treh divjih, blaženih dneh na baronovem gradu.

„Tretjič pravim, gospoda ni doma!“ Tromba zapóje. „Stran od gradu, stran, da se ne pripeti kaka nesreča!“ V tem trenótu nastane vesel grohot in krik med gosti, katere je neusmiljeno prala ploha. Mrzel veter je bril po rečni kotlini.

Zadoni fanfara. Kočijaž zgine z obzidja. Vrata se v hipcu odpró na stežáj, ven prihrumi roj žensk, oboroženih z metlami. Kakor razljučene ose planejo

taki, je dolžnost gospoda, da jim pové, kar jim gre, ali da jih odslovi.

Nedavno se je raznesla še nova vest, da gosp. tovarnar vse vprek posojuje med ljudi denar, seveda z veliko nižjimi obrestmi, kakor se posojuje drugod. Kdo ne slutí, da je to nova past za kmeta, da bodo kmalu vse njih kmetije v rokah enega samega, da bodo morali domačini prej ali slej iti s trebuhom za kruhom, ako ne bodo hoteli na lastnem domu tujcu — robovati? Ako je že to tovarna naredila toliko nadlog, kaj še-le bo, ako se vresniči govorica, da gospod Gorjany nakupi še par grajščin in se zida tovarni na Peščenku in v Kočevskih Ormošnjicah?! Mi pa sodimo, da naša Kranjska ne sme postati avstrijska „Irska.“

(Dalje sledi.)

Državni zbor.

Dunaj, 24. aprila.

Budgetna razprava.

(Trinajsti dan.)

V pričetku današnje seje izročil je trgovinski minister zbornici vladni predlog glede nekaterih novih poštinih poslopij, med katerimi je tudi poštno poslopje v Celju. Vlada zahteva zanj 188.775 gl.

Potem se je pričela razprava o proračunu za bogočastje. Jediní protigovornik je bil dr. Kronawetter, ki je po stari navadi trdil, da je ministerstvo za bogočastje nepotrebno in da naj bi vlada bolj nadzorovala oskrbovanje verskih zakladov. Dr. Kronawetter menda ne vé, da vlada sama oskrbuje verske zaklade, da jih ima popolno v svoji oblasti, da ji torej ni treba priporočati še večjega vpliva na to oskrbovanje. Tudi nad štolnino se je bil spravlil in očital duhovnim pastirjem, da se ne drže štolnega reda, ampak da zahtevajo veliko preveč. V dokaz je med drugim omenjal cerkovnika, ki je od neke stranke zahteval navadnega darila za prisostovanje svoje pri sv. krstu. Sklepal je, da naj bosta državna in deželna blagajnica že skoraj oproščeni od doneskov za verske potrebščine.

Pravilo se je, da je hotel Kronawetter priporočati tudi civilni zakon po zgledu ogerskem; ali preskrbljeno je bilo, da bi se bilo v tem slučaju predlagalo glasovanje po imenih za slučajni predlog poslanca Kronawetterja. Za gotovo smemo trditi, da bi bil ostal Kronawetter sam, k večjemu da bi se mu bil pridružil še poslanec Pernerstorfer. Široko-ustni dunajski demokrat, ali kali, je to slutil in o civilnem zakonu ni govoril, ker bi bil nasprotni uspeh jako slabo vplival na dotične obravnave v zbornici ogerskih magnatov, ki se imajo skoraj pričeti.

Kot zagovorniki so bili oglašeni: Salvadori, Kaiser, Zurkan, Gregorčič, Pastor in Suess.

Salvadori je govoril o popravi italijanske cerkve na minoritskem trgu in zahteval, da naj država prevzame dotične troške, ki bi znašali okoli 30.000 gl.

Kaiser je razpravljal konkurenčne doneske za cerkvene potrebščine in zahteval, da naj se pritgnejo k njim tudi graščaki in tovarnarji, ki v dotični fari ne prebivajo, ker namesto njih pa njihovi podložniki in delavci uživajo cerkvene dobrote.

Zurkan je primerjal dohodke katoliških in razkolniških duhovnikov in se močno spodtikal, da

prvi dobivajo veliko več, kakor drugi. Potem je obširno polemizoval zoper zadnji govor rusinskega poslanca Barwinskiga.

Dr. Gregorčič je zahteval nekako stalnost pri semenških vodjah in v ta namen priporočal vravnato njihovih plač, da dobé boljše ravnatelje. Omenjal je tudi farnih matrik in se pritoževal, da se zabranjuje župnikom vpisovanje pravičnih imen, kar nasprotuje členu 19. temeljnih državnih zakonov. Tudi je grajal, da še zdaj ni izdana ministerska odredba glede kongruie samostalnih kuratov in stolnih kanonikov, dasi dotični zakon velja že od novega leta 1894.

Pastor je poudarjal važnost duhovnih pastirjev, ki z velikim požrtvovanjem opravljajo svojo službo, pa morajo le pri Bogu iskati plačila. Vendar pa morajo tudi živeti, zato naj se skrbi za nje. Pritoževal se je, da se kaplani dostikrat jako pogostoma premeščajo, ne da bi dobili kako odškodnino za pot, ter priporočal, da naj se tudi duhovnikom plače plačujejo anticipate.

Suess je govoril o npravoverski odgoji in se obračal proti govoru opata Treuinfelsa. Če bi bil kdo drug kaj takega poskušal, bi ga bil predsednik gotovo ustavil, češ, da nismo več pri šolstvu, ampak pri bogočastju. Ali Suess je smel vse govoriti in pri bogočastju zagotavljati, da so levičarji za npravoversko odgojo, kar priča istina, da so pomagali zboljšati plače katehetov, da pa nikakor ne bodo trpeli kake premembe šolskih zakonov.

Tudi vladni zastopnik Heinefetter se je bil oglašil in je zagotavljal, da pride ministerska odredba glede zboljšanja kongruie stolnih kanonikov in samostalnih kuratov skoraj na dan in da so jo zadrževali le nekaki pomisleki finančnega ministerstva.

Poročevalec dr. Fuchs je prav pošteno neslanosti dr. Kronawetterja, ki jih leto za letom prebavlja, odvrnil in mu očital nevednost v cerkvenih in kanoničnih zadevah. Proračun za bogočastje bil je potem potrjen z veliko večino.

Pričela se je takoj razprava o visokih šolah, pri kateri je oglašenih zopet več govornikov, med katerimi je prvi prišel na vrsto posl. Schlesinger, ki govori, ko to sklepam.

Prihodnja seja bo jutri. Dalje bode ta teden seja še v petek, v soboto in ponedeljek pa javnih sej ne bode, ker v nedeljo Grki praznujejo svojo Veliko noč.

Gimnazija v Celju.

(Govor poslanca gosp. Mihe Vošnjaka v drž. zboru dne 6. aprila 1894.)

(Konec.)

Taka je stvar in iz tega naj presoja visoka zbornica, koliko je važnosti pripisovati temu, kar je izvajal gospod Foregger. Gospod Foregger je za slučaj, ko bi vlada zares nameravala uvesti kake premembe v nižjih razredih celjske gimnazije, napovedal vihar v deželi štajarski, in da se bode oglašil tudi štajarski deželni zbor. Jaz pa mislim, da se vladi, ki stoji na stališču pravice, ni bati agitacije, katero bode vprizoril gospod Foregger s svojim glasilom „Deutsche Wacht“. Da se bode oglašil štajarski deželni zbor, jaz sam verujem, ker obstoji po večini iz nemških nacijsincev, ki se že po svojem programu morajo upirati našim željam glede sprememb na celjski gimnaziji. Jaz pa mislim, da se bode ta „vihar“ polegel, utihnil bode popolnoma, kakor je utihnil vihar zastran paralel v Mariboru. Tedaj se je prerokovalo, da se bode uprla vsa Štajarska, da bodo prosili in pošiljali celo odposlanstva k cesarju! Paralelke so se potem osnovale s trdno roko ministra Gautscha in ni bilo nobenega razburjenja, nemško prebivalstvo se ni prav nič ganilo. Mirno misleče mariborsko prebivalstvo je z uspehom, katerega imajo paralelke, se prepričalo, da je njih osnova bila potrebna in tako sodijo tudi mirno misleči življi v Celju. Tako agitacijo zmatrati moramo le za strašilo.

Mi mislimo, da bode visoka vlada, če jo je resna volja, v Celju ravno tako kakor o svojem času v Mariboru brez ovir lahko uvela dotične paralelke.

Ker sem gospoda moja, pri gimnaziji v Celju, omenil bi še neko drugo vprašanje, ki je v tesni zvezi z vprašanjem o osnovi paralel. Kakor znano, je poslopje celjske gimnazije tako slabo, da se je bati, da se podere, da je tako rekoč nevarno mladino ondu poučevati. O veliki noči so morali v naglici v jedni šoli položiti nove tramove, da se strop ne udere. (Čujte! Čujte!) V resnici je potreba v

Celju novega gimnazijskega poslopja, naj se že osnujejo slovenske paralelke ali pa ne.

Če bode pa visoka učna uprava spoznala to potrebo, kakor jaz pričakujem, tedaj bi jo nekaj prosil, da se pri izbiranju prostora za novo gimnazijsko poslopje ozira na celjske krajevne razmere. Kakor se govori, se od neke strani kot stavbišče za novo gimnazijo priporoča neki prostor, ki po mojem mnenju ni pripraven za tako zgradbo in sicer zaradi tega ne, ker je blizu kolodvora, kateri napravlja pri izvrševanju železniške službe mnogo šuma in ropota, in bode šum še večji, ko se napravi še zveza iz Zeltwega v Celje. Ne glede na dim, katerega prouzroča šalski premog že kolodvorski šum ni pravo svojstvo za stavbišče za dotično poslopje.

Visoka učna uprava naj le objektivno postopa pri izbiranju stavbišča za novo gimnazijo. Po mojem mnenju je sedaj v Celju še dovolj stavbišč v popolnoma mirnih delih mesta, ki imajo zdravo lego in oni mir, katerega vsaka šola brezpogojno potrebuje v bližini.

Če se bode zidalo novo gimnazijsko poslopje, je naravno, da se bode tudi moralo gledati, da se napravijo prostori za paralelke. Toliko o zidanju novega gimnazijskega poslopja v Celju, pri čemer bi pa še jeden pot nujno naprosil učno upravo, da v letni proračun vstavi primerno svoto, da bode takoj mogoče začeti zidati poslopje. (Dobro! Dobro!)

In še neko drugo vprašanje je, gospoda moja, ki se tiče celjske gimnazije in ki je po mojih mislih največ krivo, da se ne pomanjšajo nasprotja ne le na gimnaziji, temveč tudi v onih krogih prebivalstva, ki so pri tem udeleženi — to so imenovanja profesorjev. Da, zakaj pa ne skrbi učna uprava za to, da bi se v olajšavo pouka nastavile učne moči, ki bi bile zmožne obeh deželnih jezikov, ko je večina učencev slovenska, kakor sem poprej statistično dokazal. (Prav res!) Le pogledjte današnje profesorje v Celju. Samo veroučitelj in dva druga profesorja znata slovenski izmed velikega števila profesorjev na prepolni veliki gimnaziji. (Čujte! Čujte!)

Temu pa ni krivo to, da bi bilo sploh premalo slovenskih učnih moči. To ni res; le te učne moči naj se ne puščajo na Češkem, Moravskem, Galiciji, v Gorenji in Dolenji Avstriji in v vseh nemških krajih. Pokličejo naj se domu, pa bode učni uspeh vse drugi, kakor je pa sedaj. Ne rečem, da morda nemški profesorji iz osebne mrznje s slovenskimi učenci niso tako prijazni, kakor to pričakuje mladinsko srce in kakor je treba, da se vzbuja veselje do učenja, temveč naravno ne more biti uspeh tako ugoden, ako profesor ne zna otrokovega materinega jezika, kakor bi bil v nasprotnem slučaju. Jaz bi visoko učno upravo nujno prosil, da se na to okoliščino blagovoljno ozira pri prvem imenovanju. To je tembolj potrebno, ko se je pri bližajočem ali, kakor liberalci trdijo, že izvršenem imenovanju gospoda celjskega profesorja Zavadlala okrajnim šolskim nadzornikom — ki je jeden onih dveh profesorjev, ki na popolno nemški gimnaziji znata slovenski — moralo ozirati pri njegovem namestniku na to, da se v Celje kličejo le učne moči, ki za doščajo omenjenim zahtevam.

Nekaj besed bi rad še izpregovoril o enakopravnosti, kakor jo je nam večeraj razlagal gospod Foregger. Za poprej sem omenil, da ima naš narod pravico za-se zahtevati narodno enakopravnost, ker se od njega ravno toliko zahteva, kakor od nasprotne strani. Da smo mi tem zahtevam, posebno kar se tiče krvnega davka, točno zadostili, kaže preteklost. S krvavimi črkami je pisana zgodovina 47. pešpolka, in ta je dolénještajarski polk. Na bojiščih italijanskih v letih 1848 in 1849 se je ta polk tako hrabro držal, da je slavni Radecky pred njim se odkril in se zahvalil za hrabrost, katero so pokazali slovenski vojaki.

Mi smo vedno kazali, da smo pripravljeni ne le s svojim denarnim temveč tudi s krvnim davkom se potegati za skupno državo. Dokazali smo, da imamo razum za skupno blaginjo Avstrije in nikdo nam ne more očitati kakega nelojalnega dejanja. Pokazali smo, da smo bili vedno zvesti državljanji in smo še in smo v vsakem oziru izpolnjevali svoje državljanske dolžnosti. Zato pa zahtevamo, da nam vlada da, kar nam gre! Jeden vzrokov, da smo stopili v koalicio, je ta, da smo bili prepričani, da ima sedanja vlada načelnika, katerega prešinjajo čuvstva pravice.

Zelim, da se nam ne onemogoči čestiti v Hohentwartovem klubu, to zelim, da se naš narod ne moti

med nevaobljene goste. Gosto so padale metlje po hrbteh in glavah. Za ženstvom stala je nevarna rezerva, hlapci in jedlinski kmetje oboroženi z leskovkami. Prvi odpor gostov bil je kmalu odbit, vsak je hitel k vozu.

„Pú, pú!“ vriščali so topničarji, skriti za zidom, za umikajočo družbo.

„To je moja zadnja komedija“, jezno zamomlja Važecký ter se obrne od protivnega prizora. Njemu samemu se je protivila ta maškarada. Na to se zagleda na levo; iz okna v drugem nadstropju, pri katerem je stal, bilo je videti zadnje hišice v Kolesni.

„Požgal sem za seboj vse mostove! Zdaj pa moram že ostati mož-beseda, ti ponosna gozdna vila!“

Umeje se, da se je o čudnem obleganju in odbitem napadu jelo govoriti po vsem mestu, v vsi okolici. Taki ljudje, kakršni so bili napadalci, morajo vse zblebetati, celo lastno sramoto.

„Baron je že popolnem znorel“, dejali so jedni, — že mu je sirotinska stolica imenovala kuratorja“, trdili so drugi. (Dalje sledi.)

v lojalnih čuvstvih, katerega danes povsem prešinjajo in ki se pokažejo pri vseh priložnostih.

S to željo sklepam. (Dobro! Dobro!)

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. aprila.

Zanimiv shod v Pragi. Nemško politično društvo v Pragi je te dni bilo sklicalo shod, na katerem je državni poslanec dr. Gross govoril o volilni reformi. Za njim sta takoj dva druga člana tega društva govorila za občno volilno pravico in hudo pala po nemških liberalcih. Na to je neki liberalci zavračal zadoja govornika mej živahnim ugovarjanjem mnogih zborovalcev. Predsednik je videl, da imajo morda pristaši občne volilne pravice večino in je takoj zaključil shod, da je napravil konec liberalcem neljubim razpravam.

Prepovedan shod sokolskih društev. O Binkošti se je nameravalo prirediti v Brnu shod vseh sokolskih društev v Avstriji. Vlada je pa ta shod prepovedala po § 24. društvenega zakona.

Novi zakon o trgovini na obroke, katerega je sklenila zbornica poslancev, je liberalcem tako malo po volji, da vse sile napenjajo, da bi ga pokopali v gospodski zbornici, ali pa vsaj tako premenili, da ne bode imel nobenega pravega pomena več. Pravosodni minister pa bajé misli z vso odločnostjo se ustaviti podobnim nameram in hoče bajé celo dati demisijo. Stališče njegovo že dolgo ni lahko. Liberalci že dolgo rujejo skrivaj proti njemu. Tako so se pri posvetovanju o ministrovem navodilu državnim pravnikom, kako naj postopajo pri konfiskacijah, levčarji le zaradi tega izrekli, da naj se dotični Pacakov predlog v osmih dneh reši v odseku, da so dali nezaupnico ministru. Liberalci bi radi iz ministerstva izrinili vse konservativce.

Civilni zakon na Ogerskem. Vlada si silno prizadeva, da bi dobila večino za civilni zakon v gospodski zbornici. Govori se celo, da je skušala vladarja pridobiti, da bi vplival na dvorne dostojanstvenike, da ne bi prišli k glasovanju v gospodsko zbornico. Celó vladni listi so že nekako obupani in nekateri že pripravljajo občinstvo na to, da bode predloga odklonjena.

Tiskovna svoboda na Ogerskem. Ni lahko si misliti, kako mažarski listi zabavljajo in prete ne le nemažarskim narodnostim, temveč tudi višjim državnim uradnikom, ministrom, da celo višji avtoriteti. Vse to se pregleda, pa na Ogerskem je tiskovna svoboda, kakršne je pač malo kje na svetu. Ta tiskovna svoboda velja pa samo za Mažare. Proti nemažarskim listom se pa zaradi najmanjše stvari začne preiskava. Tako so tudi v Kološu bili obsojeni zaradi nekega pisma v rumunskem listu „Tribune“ učitelj Krekšun v trimesečno in učitelj Petrovič v šestmesečno ječo in 100 gld. globe, urednik Balte na 300 gld., izdajatelj Neco na 200 gld., list sam pa na 500 gld. globe.

Katoliški shod v Monakovem bode bajé drugo leto. Ze leta 1890 so hoteli nemški katoliki imeti shod v Monakovem, ali tedaj so ga liberalci z nekimi zvijačami preprečili. Drugo leto se jim pa pač to več ne posreči. Tudi na Bavarskem se je poslednja leta že marsikaj premenilo. Liberalni vpliv se je znatno pomanjšal posebno v višjih krogih.

Rustja. Novgorodski gubernator Mosilev je imenovan ravnateljem oddelka duhovnih zadev tujih ver v Peterburgu. Za katoličane je to imenovanje važno, ker spadajo v delokrog tega ravnatelja tudi zadeve katolikov v Rusiji. Kolikor se sedaj ve o njem, to imenovanje za katoličane nič dobrega ne pomenja. Mosilev je bil že enkrat na tem mestu in je bil le orodje načelnika pravoslavni sinodi Pobjedonosceva. Po svojih močeh je delal za razširjenje pravoslavja mej katoličani. Tudi kot gubernator v Novgorodu je vedno deloval za razširjenje pravoslavja. Ze samo to je slabo znamenje, da se govori, da je imenovan le na priporočilo Pobjedonosceva, ki z vsemi silami dela za razširjenje pravoslavja zlasti na Poljskem. Mosileva prednik knez Kantakuzen Speranski je pa bil bolj zmiren in je posilno širjenje pravoslavja po mogočnosti oviral in zaradi tega ni bil posebno v prijateljstvu s Pobjedonoscevom.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 27. aprila.

(Blagoslovljenje doma družbe sv. Mohorja.) Iz Celovca, dne 26. apr.: Ob prekrasnem vremenu

se je danes blagoslovil novi dom družbe sv. Mohorja. Izredne in za nas prepomenljive slovesnosti se je udeležil družbeni odbor polnoštevilno, mnogo celovških rodoljubov in ogromno število č. duhovnikov in posvetnjakov z dežele. Ob 8. uri daroval je družbeni podpredsednik preč. g. kanonik Lambert Einspieler v cerkvi sv. Duha slovesno sv. mašo, pri kateri so asistirali in peli tukajšni slovenski bogoslovci. Maše so se udeležili vsi omenjeni krogi. Po sv. maši se je zapela na čast sv. Mohorju slovenska pesem. — Potem podali smo se v družbino hišo, ki je bila danes primerno z zelenjem in cveticami ozaljšana. Družbeni predsednik mil. g. stolni prošt dr. Val. Müller je „in pontificalibus“ in ob obilni asistenciji slovesno blagoslovil najprej veliko podobo sv. Mohorja in Fortunata na pročelu družbine hiše, potem pa hišo samo po predpisih rimskega obrednika. Ko je hodil po hiši, blagoslavljajoč posamezne prostore, prepevali so bogoslovci psalme, k sklepu pomenljive slovesnosti pa zapeli slovensko Mohorjevo pesem. S tem je bila slavnost končana. Tako smo prosili Vsemogočnega, naj rosi na priprošeno sv. Mohorja in Fortunata obilen blagoslov nebeški na novi družbeni dom! Vidno srčno veselje je navdajalo vse udeležence pri tej izvanredni slovesnosti, ki se je obhajala sicer tiho in samo cerkveno, ki je pa tem pomenljivejši za ves narod slovenski! In kakor smo se danes veselili tu, ko se nam je odpiral v prvi krasni novi dom, veselili so se z nami gotovo vsi cenjeni rojaki, zlasti pa udje Mohorjeve družbe širom slovenske zemlje, veselili so se, ker je dovršeno važno družbino delo! In ker se je sijajni uspeh Mohorjeve družbe dosegel z lepim sodelovanjem vseh Slovencev, zato dajmo se še v bodoče trdno skleniti, da družba i v novem, danes blagoslovljenem domu prav sijajno napreduje ter v sebi združuje čim večje in veličastnejše število Slovencev-Mohorjanov, na večjo čast božjo in v prospeh naroda slovenskega!

(Nemška cesarica) vračajoč se z otroci iz Opatije v Berlin, vozila se je danes skozi Ljubljano. Dvorni vlak prišel je v Ljubljano ob 1 uri 39 m. Po prestanku 5. minut se je vožnja nadaljevala.

(Kdo je naroden fanatik?) Iz Dravske doline. V „Marburgerci“ od 8. apr. nasaja se nek pisatelj nad g. M. iz Marnberga, ker se je ta jezil nad ondotno pošto, da še slovenski pisanega naslova v le dve uri oddaljeno Vuzenico ni mogla určiti in je pismo došlo nazaj z opazko „unbekannt“. Tolika nevednost pri ondotni pošti bila je opravičen povod za nevoljo g. M., ki ga sicer poznamo vsi za moža hladne krvi. Neopravičeno je toraj od onega pisuna podtikati g. M. „panslavizem, ki izvira iz prevroče krvi“ itd. Vsaj službuje že nad 8 let v Marnbergu in mu še nič enacega niste mogli predbacivati. Kar sa pa tiče znanja slovenščine pri poštah, dostavljamo, da se mora poštno osebje povsod naučiti jezika ljudstva, zavoljo katerega je ono nastavljeno. Tudi ni res, kar pravi pisatelj, da bi bil trg Vuzenica nemški, vsaj razun par čevljarjev in škriccev, kramlja vse slovenski, slovenski se pridiguje itd. Sicer pa je treba omenjenemu pisatelju pomisliti, da živi v marnberškem okraju gotovo $\frac{9}{10}$ Slovencev, zavoljo česar bi ondotni poštni uradi morali znati slovenski. Zahtevajmo to dosledno s tem, da pišemo vselej le slovenske naslove na pisma, vsako nerednost pa naznamo na pristojno mesto in videli bomo kmalu, kako dolgo bodo vladali brez slovenščine. Tako torej se tolaži g. dopisun „Marburgerice“ v Marnbergu in drugarjat, ko te zopet srbí „nemški“ jezik, pazi da spraviš kaj pametnega v svet!

(Čudna prijaznost!) Zre, dne 26. aprila: Do tisoč vernih Zirovcov se je zbralo v dan sv. Marka, da si izprosijo blagoslova od Očeta, kateri jih ohranjuje in blagoslavlja. Pa komaj se je procesija razprostrla od Zrov do Starevasi, kar prilomastijo od zadej vojniki-častniki in se podé na svojih konjih skozi zbegano ljudstvo! Ko pridejo do g. kapelana, ki je vodil procesijo in pel litanije, opomni ga jeden častnikov prav prijazno: „Singen's nur weiter und seien's lustig!“ Od kod so prišli taki častniki, ali iz Kameruna, ali iz Trsta, jih nisem vprašal!

(Vreme.) S P o h o r j a: Po dolgej suši (precej deževalo že ni od jeseni), dobili smo zopet toliko potrebnega dežja. Sadeži bodo sedaj lahko kalili in tudi živina bode imela kmalu paše, samo Bog varuj nas mraza, ki je navadno nasledek deževanja. To pa zategadelj, ker je sadno drevje že precej odgnalo in kaže kaj obilno cvetja. Črešnje so že dobile belo obleko, slive tudi, jablane in hruške se pa že tudi pripravljajo k cvetju. Se orehi imajo obilno rožičkov, pod katerimi se potem razvija sad. Bog daj primer-

nega vremena, pa nas varuj raznih uim, da to kar obeta, tudi srečno doraste in se spravi, vsaj je kmet itak potreben dobrih letin vsled velikih stroškov in davkov!

(Goriška trgovinska zbornica.) Iz Gorice se nam poroča: Trgovinski minister potrdil je izvolitev barona Evg. Ritterja predsednikom in Ludovika Mighettija podpredsednikom goriške trgovinske zbornice.

(Goriške mestne volitve.) V mestnem starešinstvu izvoljen je v drugem razredu Karol vitez Cattinelli.

(Duhovniške spremembe v lav. škofiji.) Č. g. Jernej Štabuc, provizor, ostane kaplan pri Sv. Urbanu blizu Ptuja, in tamošnji dosedanji kaplan č. g. Matej Meznarič, pride za provizorja k Sv. Ožbaltu za Dravo.

(V radgonski davkariji) se brani, kot poroča „Sl. G.“ neki uradnik sprejemati slovenske pobotnice in se nad strankami zadira. Ali tudi brani samo dosedanje posest? Nemci gotovo štejejo to mej veliko politično vprašanje.

(V varstvo živalij!) Zagrebško „društvo za zaščito živalij“ nam javlja, da predloži 11. mejnarodnemu shodu za varstvo živalij v Brnu razpravo z naslovom „Varstvo živalij pri južnih Slovanih“. V to razpravo se zbere vse, kar se more dobiti o ti stvari pri Hrvatih, Srbih, Slovenceh, Bolgarih, v Bosni in Črni Gori. Vsled tega se prosijo slovenski pisci-rodoljubi (dukovniki, učitelji itd.), naj blagovolé poslati o tem predmetu poročila ali razprave tajniku imenovanega društva, g. konsulu dr. Dragotinu Čehu v Zagreb (Meduličeva ul. št. 22). Gotovo je, da varstvo živalij ne označuje samo omike, namreč je tudi (n. pr. varstvo ptičev) velikega gospodarskega pomena. Znano je, kaj delajo Lahi s slavei, vlastavicami in drugimi selivkami, ki se izgubé na svojem potu na Laško. Zato menimo, da bi bilo prav, če se odzovejo Slovenci temu pozivu.

(Iz Devina) dne 25. aprila: Na rimskem stolpu devinskega grada začela je spet vibrati zastava. Obesili so jo 22. aprila, ker so se že nekateri gostje knezi po pol letu, odkar je kneginja (mati) umrla, spet vrnili. Zberejo se menda tu v devinskem gradu bratje, sestre in svaki, da bodo v družinskem posvetovanju odločili in se dogovorili, kdo bo bo prevzel gospodarstvo, ker si menda glavni in prvi dedič knez Fritz ne mara naložiti teh skrbi na svoje rame. — Devinski kmetje niso mogli letos poprodati vina po tisti ceni, kakor so želeli, zato so nastavili sami doma krčme, „osmice“ imenovane. Tudi za naprej kaže nam lepo naše polje in naš vinograd. Bog nas varuj hudega vremena!

(Telefon v Trstu.) V Trstu so imeli že več časa telefonično zvezo trgovci, razni uradi, vredništva itd., samo policija še ne. Dne 24. t. m. so pa vendar tudi policijsko vodstvo združili s komisarijatom pri sv. Jakobu in v ulici Scussa in s poveljništvom javnih stražnikov v ulici Chiozza. Policiji bo to brez dvojbe veliko pomagalo.

(Učiteljske spremembe na dol. Štajerskem.) Nadučitelj v Selah je postal g. Konrad Mejovšek, učitelj pri Velikinedelji; učitelj na deški šoli pri Sv. Juriju ob južni železnici g. T. Kurbus, do zdaj pri Sv. Vidu pri Smariju. Stalno službo je dobila v Smariju gđe. Tereza Sarlah, do zdaj podučiteljica v Dramljah. Učiteljica ženskih ročnih del postala je na Rečici in Gorici g. Hedviga Cizelj.

(Gostilno „pri Virantu“) na sv. Jakoba trgu št. 2 ter vrt s kegljiščem prevzame s 1. dnem maja meseca t. l. v oskrb g. Avgust Weixel, dosedaj gostilničar v Mariboru, in bo z napominanim dnem pričel izvrševati krčmarsko obrt.

(Mejnarodna razstava za knjigotrštvo in papirno industrijo v Parizu.) Kakor znano, vrši se v Parizu od 23. julija do konca decembra t. l. mejnarodna razstava za knjigotrštvo, papirno industrijo in vse k tem pripadajoče obrti in umetnosti. Ker se je pokazalo veliko zanimanje za to razstavo, ustanovila se je po inicijativi dunajske trgovske in obrtniške zbornice posebna komisija za avstrijske udeležence te razstave. Kedor se hoče udeležiti, naj se obrne naravnost na to komisijo pod naslovom: Commission der internationalen Ausstellung für Buchgewerbe und Papierindustrie zu Paris, Wien I., Eschenbachgasse 11. Niederösterreichischer Gewerbeverein.

(Gaslno društvo ljubljansko) ima dné 6. maja ob 7. uri zjutraj v cerkvi sv. Florijana slovesno sv. mašo na čast društvenemu zaščitniku.

(Nov most čez Ljubljano) namerava postaviti dati vojaška oblast za prehod tukajšnjega artilerijskega polka na vežbališče v Prulah. Most ima biti lesen in postavljen le za dōbo najema Samasovih senošetij.

(Za prepotrebno cerkev sv. Lenarta na Colu) smo prejeli do sedaj 500 gld. Bog blagoslovi gorečnost podpornikov in dobrotljivost darovalcev! Prosimo pa vse č. gg., kateri še niso pobirali za našo cerkev, naj blagovolijo koncem junija nabero končati, ker za nas je silno važno kmalu znati, kolika svota nam je na razpolago. Katoliška ljubezen in gorečnost naših rojakov nam je porok, da naša prošnja ne bo zastoj. Plačnik bo Bog! Natančni izkaz darov priobčimo pozneje. Za colsko duhovnijo. K. Texter, kurat.

(Inozemska veroizpovedanja.) Dne 25. t. m. je bil imenovan za predstojnika verskih zadev inozemskih veroizpovedanj v Rusiji dosednji gubernator novgorodski, Mosilev. Pred več leti je že opravljal to službo. Zanimivo je, da se imenujejo inozemska veroizpovedanja vsa razven — razkolne. Domača vera je v Rusiji samo jedna!

(Ples za otroke) V Poreču so v laški kazini pričeli pouk v plesu za dečke in deklice. P. Modunjo iz Trsta poučuje deco iz najboljših laških rodbin v tem imenitnem nogodelstvu, ki je seveda za naš čas jako potrebno. Plešočci otroci in tuleči derviši rešujejo križem svet najtemeljitejšo — domovino!

(Kos prsta odgriznil.) V sredo dopolne klal je hlapec klavca in posestnika Iv. Ahlina s Karlovske ceste v klavnici prešiča in ga pri tej priliki držal za rilec. Mej tem pa mu je prešič odgriznil kos srednjega prsta desne roke, zbog česar je moral fant iti zdraviti se v bolnico.

Telegrami.

Dunaj, 26. aprila. Dne 1. maja bode na Dunaju 24 socijalističnih shodov, na katerih se bode govorilo o osemurnem delavniku, občni, jednaki in neposredni volilni pravici.

Dunaj, 27. aprila. Razglas namestništva razglašja, da bi ne bilo postavno, ako delavci dne 1. maja ostavijo delo brez dovoljenja delodajateljev. To bi bilo rušenje delavske pogodbe in je zatorej lahko, da se dotični delavci odpuste. Razglas sviri pred samovoljnim puščanjem dela, zlasti pred izgredi, proti katerim se bode najstrožje postopalo. Javni sprevodi se ne bodo pustili niti na Dunaju, niti v okolici, ker je zbran državni zbor, drugod pa zaradi drugih razmer ne. Storile so se vse potrebne naredbe, da se z vspehom preprečijo vsaka rušenja reda.

Dunaj, 27. aprila. Finančni minister je izjavil danes v seji valutnega odseka, da vlada smatra pogoje, katere stavi banka, za take, da jih vsprejeti ne more, in jih misli odkloniti. Finančni minister misli, da bode ta izjava pomirila javno mnenje, katero so vznemirili bančni pogoji. Finančni minister dalje dokazuje, da je treba goldinarske banke spraviti iz prometa, kar se ne da več odložiti.

Dunaj, 27. aprila. Zbornica poslancev je vsprejela nujni predlog grofa Kounica o državni podpori za Novi Stražec budgetnemu odseku. Predsednik Chlumecky obžaluje objavljenje načrta poročila valutnega odseka v

nekem dunajskem listu. Zbornica nadaljuje budgetno debato, in sicer o proračunu za obrtne šole.

Opatija, 27. aprila. Nemška cesarica je mej živahnim pozdravljanjem zdravilišnega občinstva odpeljala se preko Matulj v Berlin.

Vratislava, 26. aprila. O štrajku v petrikovski guberniji na Ruskem se poroča, da so vojaki razgnali več delavskih shodov. Šestnajst štrajkovcev so zaprli.

Madrid, 26. aprila. Nekaj mladih ljudi je romarje v Geroni zasmehovalo z žvižganjem, pa jih je policija razgnala.

Madrid, 26. V Lizbono poslani španjski zdravniki poročajo, da je ondu prava azijska kolera.

Lizbona, 26. aprila. Včeraj je 78 ljudi zbolelo za kolero, umrl pa nobeden.

Novi Jork, 25. aprila. V Butte-u so se včeraj brezposelni delavci polastili nekega vlaka. Danes je pa 77 policijstov v Billingsu presenetilo delavce. Delavci so po kratkem boju pognali policijste. Vodja delavcev je ranjen. Petsto vojakov pričakuje prihoda delavskega vlaka v Mites Cityju v Dakoti. Druga četa delavcev polastila se je železničnega vlaka v Terrehautu v Indijani.

Tuji.

25. aprila.

Pri **Maliču**: pl. Egyed, Mreule, Halphen, Fiedler, Nicerl pl. Ragenfeld, Klingseisen iz Trsta. — Budik, Goldschmidt, Zeisler, Janik, Gerlach, Neumann, Flach, Hanak, Hautz, Winter, Herzl, Brünner z Dunaja. — Elsner iz Grada. — Essinger iz Monakovega. — Fischer iz Obereisenbach-a. — Kroschl iz Celja. — Pfeifer iz Krnova. — Hahn iz Budimpešte. — Jakša iz Loke. — Bronet iz Čabara. — Gabersček iz Tomina. — Kreuzinger iz Heba. — Kornitzer iz Police. — dr. A. Landau z ruske Poljske. — Jakša iz Celja. — Čebul iz Beljaka.

Pri **Sonu**: Seidel, Rakio, Hlava, Kodolitsch, Brock, Malalan, Kömpsch, vitez Schmidt, Rössel in D'Agostin iz Trsta. — Gröling, Tschinkel, knez Auersperg, Stern, Bodenstein, Günther z Dunaja. — Berti iz Inomosta. — Wodicka iz Budejevic. — Krčon iz Repenj. — Kaluschke iz Beljaka. — Löffler iz Brna. — Tušar, Kos iz Idrije. — Kušar iz Begunj. — Košar iz Dobrove.

Pri **bavarskem dvoru**: Urbania iz Grada. — Thoman iz Celja. — Kriche iz Stare Loke.

Pri **Južnem kolodvoru**: Goljevšček iz Gorice. — Robert z Dunaja.

Pri **avstrijskem caru**: Vrhunc iz Bleda. — Knaus, Hubert iz Griž.

Paulinova kranjska vinopivnica

v Ljubljani, slonove ulice štev. 52

toplo priporoča

namizno vino:

Istrijanca rudečkastega liter 24 kr.
dto rudečega „ 28 kr.
* dto belega „ 28 kr.
tirolca rudečega „ 28 kr.
dto belega „ 28 kr.
dolenjsk. cvička rudečk. „ 32 kr.
dto dto belega „ 32 kr.

Z* zaznam. vina so iz občeznane vinokletarstva kneginje Hohenlohe

specialno vino:

*Burgundca rudečega liter 40 kr.
*Sistijanca belega „ 40 kr.
*Zelenike (Riesling) bele „ 48 kr.
*Terana rudečega „ 48 kr.

Za pristnost popolno jamstvo.

Pivo:

fino bavarsko črno, iz znane pivarne Kundl (ustan. 1658), bavarski bokal (pol litra) 11 kr.

V množini nad 10 litrov v steklenicah, v hišo stavljeno ceneje liter po 1 kr., nad 50 litrov po 2 kr., in zunaj mesta nezadavčeno po 6 kr. — Na debelo mnogo ceneje.

176 5

Dunajska borza.

Dne 27. aprila.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 50 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 „ 35 „
Zlata renta 4%, davka prosta	119 „ 95 „
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97 „ 75 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	999 „ — „
Kreditne akcije, 160 gld.	351 „ 40 „
London, 10 funtov strl.	124 „ 80 „
Napoleonor (20 fr.)	9 „ 93 „
Cesarski cekini	5 „ 90 „
Nemških mark 100	61 „ 15 „

Dne 26. aprila.

Ogerska zlata renta 4%	119 gld. 35 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 „ 10 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147 „ 50 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	158 „ — „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	197 „ 25 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 „ 50 „
4% kranjsko deželno posojilo	97 „ 60 „
Kreditne srečke, 100 gld.	199 „ 20 „
St. Genois srečke, 40 gld.	71 „ 50 „

4% srečke dunajske parobrodne družbe	142 gld. 75 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 „ 40 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	22 „ 75 „
Salmove srečke, 40 gld.	74 „ — „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	50 „ — „
Ljubljanske srečke	23 „ 25 „
Akcije angio-avstrijske banke, 200 gld.	150 „ 75 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2995 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	105 „ 75 „
Papirnih rubeljev 100	134 „ — „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulatna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	736.3	8.4	sl. vzh.	jasno	
26. 2. u. pop.	735.1	21.0	sl. jzpad	„	0.00
9. u. zveč.	735.8	13.0	sl. vzh.	„	

Srednja temperatura 14.1°, za 3-6 nad normalom

Zahvala. 253 (1)

Za tolažeče sočutje mej boleznijo in o smrti našega preljubega soproga, oziroma očeta in brata gospoda

Antona Vrančiča
učitelja v Zagradcu,

za mnogobrojno spremstvo k večnemu počitku, izrekajo vsem, zlasti prečastiti duhovščini, gospodom učiteljem in učiteljicam, še posebej za ganljivo petje, in slavnemu občinstvu prisrčno zahvalo.

Zagradec, dne 25. aprila 1894.

Žalujoči ostali.

Za Šmarnice: 218 5-4

Slava Bogu.
II. del.
23 Marijnih pesmi
za mešan zbor.
zložila in izdala
P. Angelik Hribar in P. Hugolin Sattner.
Založil ljubljanski frančiškanski samostan.
Tisk Miličev. — Partitura velja 1 gld., vsak glas 15 kr. brez poštne. — Dobiva se edino v frančiškanskem samostanu v Ljubljani.
Tudi I. del — **Mašne pesmi** — je še na razpolago. Partitura velja 80 kr., vsak glas 15 kr.

Solnčniki
krasne novosti
v največji zalogi
in najrazličnejše cene
priporoča 164 10-6
L. Mikusch,
tovarna solnčnikov in dežnikov
v Ljubljani, Mestni trg št. 15.